proLékaře.cz | 24.11.2026

Recenzia monografie:

„Peripheral nervous system: interrelationships and variations“ autorov Matejčík Viktor, Haviarová Zora, Kuruc Roman

Cham: Springer Nature Switzerland AG 2024. doi: 10.1007/978-3-031-73744-2. 187 stran, ISBN 978-3-031-73743-5; ISBN 978-3-031-73744-2 (eBook)

V novembri 2024 vydavateľstvo Springer Nature vydalo vedeckú monografiu skúseného kolektívu autorov z Lekárskej fakulty UK v Bratislave komplexne hodnotiacu morfologické a klinické aspekty jednotlivých zložiek periférneho nervového systému (PNS) a ich podiel na rôznych patologických stavoch, ktorých predoperačná diagnostika býva obťažná, až nemožná. Dôkladne opisuje topografiu, morfológiu a zvláštnosti PNS – teda skutočnosti často chýbajúce v anatomických a chirurgických učebniciach - a ich možný vplyv na klinickú prezentáciu. Obrázky a perokresby rozširujú poznatky o štruktúrach, ktoré boli doteraz zdokumentované len čiastočne. Popisy autorov vychádzajú z klinických pozorovaní a systematickej práce na 246 telách ľudí, ktorí zomreli náhlou alebo násilnou smrťou (najčastejšie pri autonehodách). Pitva ostáva stále najpresnejšou metódou umožňujúcou objasniť existenciu, typ a rozsah rôznych odchýlok od normy, ktoré svojmu nositeľovi nespôsobujú žiadne problémy, ale sú často zodpovedné za neúspech chirurgickej liečby. Poznanie uvedených anomálií pomôže neurológom, chirurgom aj internistom porozumieť symptomatológii menej častých klinických syndrómov a včasná identifikácia jednotlivých variácií PNS pomôže operatérom počas výkonu minimalizovať riziko poškodenia nervových štruktúr.

Text monografie pozostáva zo 6 častí rozdelených do 18 kapitol. Je doplnený 13 tabuľkami prezentujúcimi vlastné výsledky, 120 farebnými fotografiami a perokresbami. Obrazová dokumentácia je veľmi kvalitná a rukopis zásadne obohacuje.

Part I Morphological and Clinical Aspects of the Peripheral Nervous System and Construction and Structure of Peripheral Nerves (Variability in the Peripheral Nervous System, Definition of the Terms About the Peripheral Nervous System),

Part II The Spinal Nerves, The Autonomic Nervous System and the Followed Material (Differences in the Structure of the Autonomic Nervous System and the Structure of the Followed Material, Differences in the Structure of the Brachial Plexus, Variations and Lesions of the Brachial Plexus at the Level of Nerve Trunks, Variations and Lesions of the Brachial Plexus at the Level of Nerve Fascicles, Variations and Lesions at the Level of the Terminal Branches of the Brachial Plexus, Differences in the Structure of the Lumbosacral Plexus, Intraspinal [Extradural and Intradural] Spinal Nerve Variations),

Part III Cranial Nerves Variations and Autonomics (Intracranial Intradural Variations of the Cranial Nerves, The Autonomic Ganglia of the Cranial Nerves),

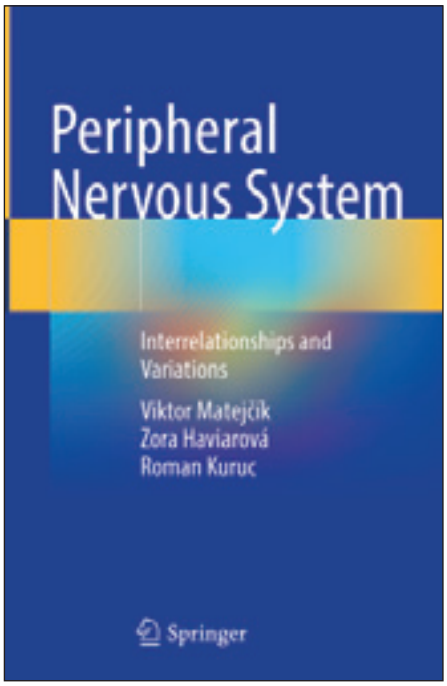
Part IV Vascular Innervation (Sources of Nerve Supply to the Vessels of the Extremities and Peculiarities of the Deep Vessels of the Lower Limb Innervation, Sources of Innervation of the Upper Limb Superficial and Deep Veins),

Part V Lesions of the Innervation of Limb Vessels and Venous Drainage of the Nerves (Signs of the Spinal Nerve Lesions on the Extremities, Sources of the Nerve Veins, Hematomas of Peripheral Nerves—Sources and Sequelae),

Part VI Conclusion (Summary of Our Contribution, Supplementary Figures),

Bibliography

Monografia poskytuje čitateľom dôležité informácie týkajúce sa komplexnej témy morfológie, štruktúry a variácií nervových koreňov, spletí a jednotlivých nervov, významne ovplyvňujúcich klinickú symptomatológiu rôznych patologických procesov postihujúcich periférny nervový systém. Údaje uvedené v tejto publikácii môžu byť užitočné pre traumatológov, ortopédov, spinálnych chirurgov, neurochirurgov, plastických chirurgov, ako aj pre neurológov a neurofyziológov a pre všetkých, ktorí sa touto oblasťou zaoberajú alebo sa o ňu zaujímajú. Je dostupná v tvrdej väzbe aj v elektronickej verzii (https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-73744-2).

prof. MUDr. Igor Šulla, DrSc.
Železničná nemocnica s poliklinikou Košice